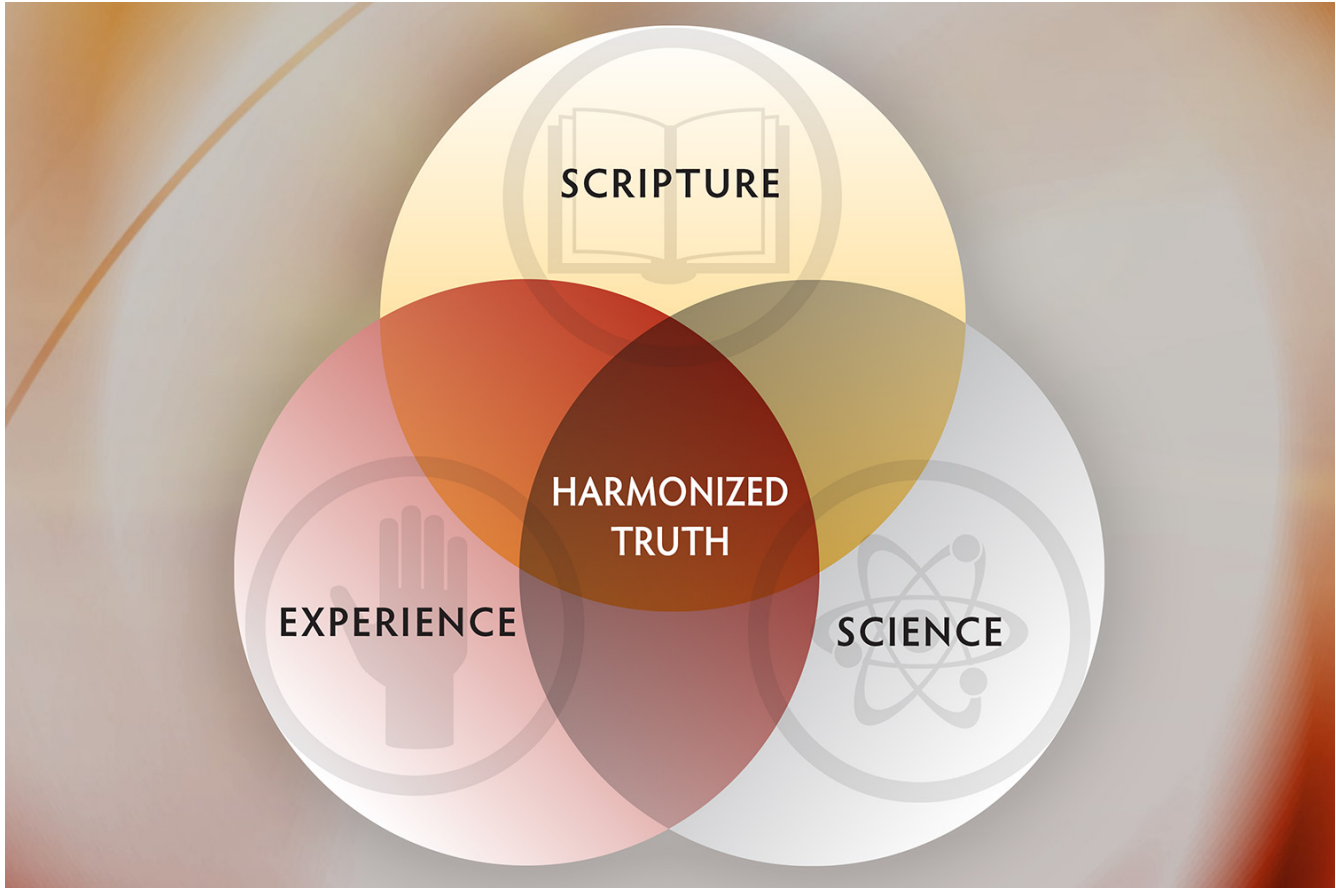


Metoda konsolidacji dowodów do ustalania prawdy

written by Tim Jennings, M.D. | November 5, 2019



Come and Reason Ministries[1] od wielu lat posługuje się metodą konsolidacji dowodów do ustalania prawdy oraz szeroko naucza, jak ją stosować. Niedawno jednak zorientowałem się, że nie zamieściliśmy na stronie internetowej wyjaśnienia, na czym owa metoda polega, ani odnośników dokumentujących jej natchnione pochodzenie. Przedstawiam to w niniejszym blogu.

Zharmonizowanie Pisma Świętego, nauki/przyrody oraz doświadczenia przy ustalaniu prawdy

Poniżej zamieszczamy krótki opis i przykład naszej metody harmonizowania czy konsolidacji dowodów, oraz podajemy wiele odnośników.

„Metoda konsolidacji dowodów” do ustalania prawdy wymaga zharmonizowania trzech wątków dowodowych: **Pisma Świętego, Nauki / Przyrody**[2] i **Doświadczenia**.

Każdy z tych wątków jest natchniony przez Boga i każdy jest równie ważny, gdy usiłujemy zrozumieć Boga, Jego dzieła stworzenia i Jego prawa miłości. Ryzyko niewłaściwego zrozumienia i

wyciągnięcia błędnych wniosków na temat świata wzrasta, gdy zamiast połączyć (skonsolidować) te trzy wątki, zaczynamy je rozdzielać:

- Sama nauka prowadzi do bezbożności.
- Samo doświadczenie prowadzi do mistycyzmu.
- Samo Pismo Święte prowadzi do nieporozumień (zgodnie ze statystykami, na świecie istnieje ponad 41,000 grup chrześcijańskich różniących się pod względem teologicznym[3]).

Problemy wynikające z braku zespolenia tych trzech wątków przy ustalaniu prawdy

- Galileusz, uczonec XVI wieku odkrył, że Ziemia obraca się wokół Słońca. Przywódcy ówczesnego dominującego kościoła chrześcijańskiego nauczali jednak, że Słońce krąży wokół Ziemi i że Ziemia jest centrum wszechświata. Odrzucając metodę skonsolidowania obserwowalnej nauki z Pismem Świętym, umieścili Galileusza w areszcie domowym i przyczynili się do rozłamu między religią a nauką, który trwa do dziś.
- Teoria ewolucji akceptuje dowody pochodzące z natury i nauki, ale nie stara się ich zharmonizować z Pismem Świętym, toteż dochodzi do fałszywych wniosków odnośnie początków życia.
- Wschodnie praktyki medytacji (oraz inne style 'modlitewne') odrzucają zarówno naukę, jak i Pismo Święte, natomiast stosują wewnętrzne doświadczenia jako miarę oświecenia i prawdy, prowadzące do mistycznych przeżyć i wyciągania fałszywych wniosków odnośnie rzeczywistości.

Stosowanie metody konsolidacji dowodów przy ustalaniu prawdy

Dowody prowadzące do prawdy znajdujemy zarówno w Piśmie Świętym jak i w naturze / przyrodzie i doświadczeniu. Oto kilka przykładów, jak możemy ustalić prawdę zespalając poszczególne wątki:

- **Prawo Boże ukazane jest w Piśmie Świętym**
 - „Całe bowiem Prawo wypełnia się w tym jednym nakazie: Będziesz miłował bliźniego twego jak siebie samego.” (Galacjan 5:14 Pozn)
 - „Jeśli rzeczywiście wypełniacie królewskie Prawo zgodnie z Pismem: Będziesz miłował swojego bliźniego jak samego siebie, dobrze czynicie.” (Jakuba 2:8 Tor NP)
 - „A Jezus mu odpowiedział: Będziesz miłował Pana, swego Boga, całym swym sercem, całą swą duszą i całym swym umysłem. To jest pierwsze i największe przykazanie. A drugie jest do niego podobne: Będziesz miłował swego bliźniego jak samego siebie. Na tych dwóch przykazaniach opiera się całe Prawo i Prorocy.” (Ew. Mateusza 22:37-40 UBG)
 - Miłość nie szuka swego (1 Koryntian 13:5) - co oznacza, że miłość *daje*.
- **Prawo Boże ukazane jest w naturze/przyrodzie:**
 - Za każdym razem, gdy wydychasz powietrze, *dajesz* roślinom dwutlenek węgla, a rośliny *dają* ci tlen. To tylko jeden z wielu przykładów pochodzących z natury i wskazujących na niekończący się krąg miłości, na którym zbudowane jest życie.
- **Prawo Boże ukazane jest w doświadczeniu:**
 - Badania epidemiologiczne dokumentują, że ludzie, którzy pracują jako wolontariusze (poświęcają się dla innych) żyją dłużej, są sprawniejsi, mają mniej objawów demencji i

korzystają z domów opieki w późniejszym wieku niż ci, którzy nie udzielają się społecznie.

Odnosiniki wskazujące na to, że Bóg stosuje 'metodę konsolidacji dowodów z trzech źródeł' do ujawnienia prawdy.

Bóg przemawia do nas poprzez naukę / naturę / przyrodę (swoją pierwszą księgę):

- „Ale zapytaj zwierząt, a one cię pouczą, i ptaków nieba, a powiedzą tobie. Albo rozmawiaj z ziemią, a ona cię nauczy, i opowiedzą ci ryby morskie. Któż spośród nich wszystkich nie wie, że ręka PANA to wykonała?” (Hioba 12:7-9 UBG)
- „Niebiosą głoszą chwałę Boga, a firmament obwieszcza dzieło jego rąk.” (Psalm 19:1 UBG)
- „To bowiem, co niewidzialne, to znaczy jego wieczna moc i bóstwo, są widzialne od stworzenia świata przez to, co stworzone, po to, aby oni byli bez wymówki.” (Rzymian 1:20 UBG)
- „Całkowite szczęście to poznanie Boga; a żeby każdy miał możliwość znalezienia tego szczęścia, Bóg zasiał w naszym umyśle ziarno prawdziwej religii, a także przejawiał swoją doskonałość w strukturze całego wszechświata. Jest więc stale w polu naszego widzenia i za każdym razem, gdy otworzymy oczy, jesteśmy zmuszeni go widzieć. **Jego natura nie mieści się w naszym pojęciu i nie potrafimy go ogarnąć myślą, ale jego chwała jest wypisana tak wyraźnie, jasno i chwalebnie na wszystkim, co stworzył, że nikt - nawet człowiek najbardziej tępy i niepiśmienny - nie może mieć wymówki, że go nie widział.** Tak więc ujawniając absolutną prawdę psalmista woła: 'Okryłeś się światłością jak szatą' (Psalm 104:2). To tak, jakby mówił, że kiedy Bóg stworzył świat, założył wierzchnie okrycie. Rozwiesił wspaniałe sztandary, na których wyraźnie widzimy jego doskonałość. W tym samym miejscu psalmista trafnie porównuje przestrzeń niebios z królewskim namiotem Boga i mówi: 'Zbudowałeś na wodach swoje komnaty, czynisz obłoki swym rydwanem, chodzisz na skrzydłach wiatru' (Psalm 104:3) - wysyłając wiatr i błyskawice jako rączych posłańców. Ponieważ chwała jego mocy i mądrości jest bardziej rozjarzona na niebie, często nazywa się niebo jego pałacem. Gdziekolwiek byś nie spojrział, nawet w najmniejszej części świata nie ma miejsca, w którym nie byłoby choć odrobiny piękna; patrzeć na tak rozległą przestrzeń wszechświata trudno nie czuć się przytłoczonym ogromem jego wspaniałości. Tak więc autor listu do Hebrajczyków z wycuciem opisuje świat widzialny jako obraz tego, co niewidzialne (Hebrajczyków 11:3). **Przewspaniała struktura świata działa jak swego rodzaju zwierciadło ukazujące nam Boga, który normalnie byłby niewidzialny.** Z tego samego powodu psalmista przypisuje ciałom niebieskim umiejętność władania językiem zrozumiałym dla wszystkich narodów (Psalm 19:1). ... Jednakże, chociaż obraz, który Bóg ukazuje o sobie i swoim wiecznym królestwie jaskrawo odbija się w zwierciadle stworzenia, jesteśmy tak niepojętni i przytępieni, że nie odnosimy z tego korzyści. Jakże niewielu z nas, patrząc w niebo lub wokół siebie, myśli o Stwórcy! Mamy tendencję do przeoczenia go i zadowalania się jedynie widokiem stworzenia. ... Stworzenie rozświetla swoje lśniące lampy, aby pokazać nam chwałę Stwórcy, ale to wszystko na próżno. Choć oświetlają nas zewsząd, same w sobie nie posiadają mocy, by nas wprowadzić na właściwą drogę. Niewątpliwie lecą z nich iskry, ale te giną, zanim je blask zdoła rozjaśnić.” (John Calvin, *The Institutes of the Christian Religion*, red. Tony Lane i Hilary Osborne, s.32,33)
- „Ci o czystych sercach zauważają pełnię Bożą na każdym miejscu. **Widzą go na**

firmamencie nieba, na 'księżycu chodzącym w swej wspaniałości', w 'słońcu, cieszącym się jak mocarz, który rozpoczyna bieg.' Widzą, jak 'czyni obłoki swym rydwanem i chodzi na skrzydłach wiatru.' Widzą, że 'przygotowuje deszcz dla ziemi'; i 'błogosławi jej plon.'" (John Wesley, Kazanie 23, *Kazanie na Górze*, III, §I.1, Dzieła 1:513).

- „Aby znaleźć Boga, wielu czyta książki. **Ale jest jedna wspaniała księga - inscenizacja całego stworzenia.** Spójrz ponad siebie! Spójrz poniżej! Zauważ. Wczytaj się. Bóg, którego chcesz odkryć, nie napisał tej księgi atramentem. **Postawił natomiast przed twoimi oczami całe swoje stworzenie.** Czy potrzebujesz czegoś głośniejszego? No więc niebo i ziemia krzyczą do ciebie: 'Bóg nas stworzył!'" (Św. Augustyn [354-430] ~ Kazanie 126.6 w kolekcji Angelo Mai, *Miscellanea Agustniana* 1:355-68, red. G. Moran [Rzym, 1930 r.], w Vernon Bourke, przekł. *The Essential Augustine*, Hackett, Indianapolis, 1974, s.123)
- „'I napały się wszystkie zwierzęta polne.' (Psalm 104:11). Widzimy to w namacalnym stworzeniu, że zwierzęta polne piją ze 'źródeł po dolinach płynących między górami.' Ale spodobało się Bogu ukryć swoją mądrość w tego rodzaju rzeczach (jak zwierzęta i obiekty stworzone) - nie po to, aby zasłonić ją przed tym, kto poszukuje, ale aby zamknąć ją przed tym, któremu nie zależy, a otworzyć przed tym, który puka. **Podobało się również samemu Panu Bogu, byśmy was napominali, by we wszystkich tych rzeczach - w cielesnym i widzialnym stworzeniu - szukać czegoś duchowo ukrytego, z czego, gdy to znajdziemy, możemy się radować.** ... Pismo Święte świadczy o tym w wielu miejscach." (Św. Augustyn ~ *Ekspozycja Księgi Psalmów. Komentarz do Psalmu 104*, w.10,11. Ojcowie nicejscy i post-nicejscy kościoła chrześcijańskiego, t.XII, str.511,512 Ed. Philip Schaff. Erdmans, 1989)
- „Wiele jest dróg, którymi Bóg usiłuje dać się nam poznać i przywieść nas do wspólnoty z sobą. Przyroda nieustannie przemawia do naszych zmysłów. Otwarte serce będzie wrażliwe na miłość i chwałę Bożą, objawiającą się w dziele rąk Jego. Wyostrzony słuch uchwyci i zrozumie głos Boży w prawach natury." (E.G. White, *Droga do Chrystusa*, r.10 {DC 105.1})

Bóg przemawia do nas poprzez doświadczenia życiowe (swoją drugą księgę):

- „Skosztujcie i zobaczcie, jak dobry jest PAN." (Psalm 34:8 UBG)
- „Potem powiedział do Tomasza: Włóż tu swój palec i obejrzyj moje ręce, wyciągnij swoją rękę i włóż ją w mój bok, a nie bądź bez wiary, ale wierz." (Ew. Jana 20:27 UBG)
- „Bóg przemawia do nas przez swe opatrnościowe działanie i przez wpływ swego Ducha na serce. Jeżeli tylko jesteśmy otwarci, by przyjąć cudowne nauki, możemy czerpać je z wydarzeń życia powszedniego, z naszego otoczenia i zmian codziennie zachodzących wokół nas." (E.G. White, *Droga do Chrystusa*, r.10 {DC 108.2})

Bóg przemawia do nas przez Pismo Święte (swoją trzecią księgę):

- „I zaczynając od Mojżesza i wszystkich proroków, [Jezus] wykladał im, co było o nim napisane we wszystkich Pismach. ... I mówili między sobą: Czy nasze serce nie pałało w nas, gdy rozmawiał z nami w drodze i otwierał nam Pisma?" (Ew. Łukasza 24:27.32 UBG).
- „Całe Pismo jest natchnione przez Boga i pożyteczne do nauki, do strofowania, do poprawiania, do wychowywania w sprawiedliwości" (2 Tymoteusza 3:16 UBG).
- „Bóg przemawia do nas przez swoje Słowo. W nim wyraźnie objawia nam swój charakter, swój stosunek do ludzi i wielkie dzieło wybawienia." (E.G. White, *Droga do Chrystusa*, r.10 {DC 108.3})

Boża metoda ustalania prawdy spaja Pismo Święte, naukę/przyrodę i doświadczenie

- Jezus nauczał, że Bóg zapewnił wszystkie trzy wątki, by połączyć się mogły w zgodnej harmonii:
 - Jezus cytował Pismo Święte (w synagodze, dla uczniów, i na drodze do Emaus).
 - Jezus nauczał Bożych prawd stosując przykłady z natury: ziarno pszenicy upada na ziemię i obumiera, a jednak przynosi życie; przypowieść o siewcy; zaopatrzenie dla ptaków i lilii polnych; uzdrawianie cierpiących jako analogia planu zbawienia.
 - Jezus wykorzystywał osobiste doświadczenia jako metodę nauczania: „Potem powiedział do Tomasza: Włóż tu swój palec i obejrzyj moje ręce, wyciągnij swoją rękę i włóż ją w mój bok, a nie bądź bez wiary, ale wierz.” (Ew. Jana 20:27 UBG).

John Wesley (metodysta) nauczał, że Pismo Święte musi być zharmonizowane z doświadczeniem i rozsądkiem:

- Pismo Święte należy rozumieć w zgodzie z tradycją (dowód na istnienie Bożych zasad w historii), doświadczeniem (osobiste życie z Bogiem) i rozsądkiem (racjonalne myślenie oparte na dowodach). Ta metoda jest znana jako Czworobok Wesleya.

Ellen G. White (adwentystka dnia siódmego) nauczała, że Pismo Święte musi być zharmonizowane z nauką i doświadczeniem:

- **„Skarbem prawdy jest Słowo Boże - słowo pisane, księga przyrody i księga doświadczeń w postępowaniu Boga z człowiekiem.** W tych księgach znajdują się skarby, z których współpracownicy Chrystusa obficie mogą czerpać. Szukając prawdy mają polegać na Bogu, a nie na ludzkiej inteligencji wielkich mężów, których mądrość jest u Boga głupstwem. Za pomocą przez siebie obranych środków przekaże Pan wiedzę o sobie każdemu, kto Go szuka.” (E.G. White, *Przypowieści Chrystusa*, r.9 {PC 77.1})
- „Właściwie zrozumiane, zarówno doświadczenia życiowe jak i to, co objawia nauka jest zgodne ze świadectwem Pisma Świętego o bezustannym działaniu Boga w przyrodzie.” (E.G. White, *Wychowanie*, r.14 {Wy 91.3})
- **„Jezus ... wzrastał, stosując się do Bożego systemu wychowania.** Nie uczęszczał do szkół, gdzie wyolbrzymiano rzeczy małe, a pomijano sprawy istotne. **Wykształcenie otrzymał bezpośrednio ze źródeł wyznaczonych przez Niebo: z użytecznej pracy, badania Pisma Świętego i przyrody, oraz z doświadczeń życiowych - Bożych podręczników** napełnionych lekcjami dostępnymi dla wszystkich, którzy wykazują dobrą wolę oraz mają otwarte oczy i chłonne serca. (E.G. White, *Wychowanie*, r.8 {Wy 56.1}).
- „W Piśmie Świętym jest powiedziane: ‘To wszystko mówił Jezus do ludu w podobieństwach; ... Aby się wypełniło, co powiedziano przez proroka, gdy mówił: Otworzę w podobieństwach usta moje, wypowiem rzeczy ukryte od założenia świata.’ (Ew. Mateusza 13:34.35). **Rzeczy materialne były środkiem, za pomocą którego poznawano rzeczy duchowe. Zjawiska przyrody i doświadczenia życiowe słuchaczy łączyły się z prawdami pisanego Słowa. Wiodąc od ziemskiego do duchowego królestwa, przypowieści Chrystusa stanowią ogniwa w łańcuchu prawdy, który jednoczy człowieka z Bogiem, a ziemię z niebem”** (E.G. White, *Przypowieści Chrystusa*, przedmowa {PC 7.2}).

[1] Come and Reason Ministry - nazwa organizacji zapożyczona została z księgi Izajasza 1:18 „Chodźcie teraz, a rozsądźmy [rozumujmy]” (UBG).

[2] Przyroda, inaczej Natura (łac. natura ‘przyroda’) - w najszerszym znaczeniu wszechświat, rzeczywistość. Termin ten obejmuje także zjawiska fizyczne oraz życie - bez uwzględnienia wytworów i oddziaływania ludzi. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Natura>

[3] www.learnreligions.com/christianity-statistics-700533